

## RÖVID SZAKMAI ÖSSZEFOGLALÓ A PROJEKT ELŐREHALADÁSÁRÓL

2019-ben összesen 22 turnusban fogad a Manna Alapítvány táborozókat a Zsályaliget Élménytábor fejlesztő heteire, az alábbi beosztás szerint, turnusonként 54 táborlakóval.

KÓD	Turnus érkezése	Turnus távozása	Intézmény pontos neve
2019_1	2019.04.08	2019.04.13	Pécsi Köztársaság Téri Általános Iskola
2019_2	2019.04.29	2019.05.04	Hetvehelyi Általános Iskola, Gödrei Körzeti Általános Iskola
2019_3	2019.05.13	2019.05.18	Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola
2019_4	2019.05.20	2019.05.25	Szieberth Róbert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
2019_5	2019.05.27	2019.06.01	Pellérdi Általános Iskola
2019_6	2019.06.17	2019.06.22	Szentlőrinci Általános Iskola Királyegyházai Általános Iskola Tagintézménye
2019_7	2019.06.24	2019.06.29	Baranya MGyK Pécsi Gyermekotthona
2019_8	2019.07.01	2019.07.06	Esztergál Lajos Család és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
2019_9	2019.07.08	2019.07.13	Munkácsi Albert Általános Iskola, Baksai Általános Iskola
2019_10	2019.07.15	2019.07.20	Pellérdi Általános Iskola Görcsönyi Általános Iskolája, Pellérdi Általános iskola Kővágószőlősi Általános Iskolája
2019_11	2019.07.22	2019.07.27	Katolikus Karitás - Caritas Hungarica

2019_12	2019.07.29	2019.08.03	Vajszlói Kodolányi János Általános Iskola, Vajszlói Kodolányi János Általános Iskola Bogádmindszenti Általános Iskolája
2019_13	2019.08.05	2019.08.10	Szalántai Általános Iskola, Szalántai Általános Iskola Arany János Általános Iskolája
2019_14	2019.08.12	2019.08.17	Barcsi Szivárvány Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola
2019_15	2019.08.26	2019.08.31	Pécsi Bánki Donát Utcai Általános Iskola
2019_16	2019.09.02	2019.09.07	Pécsi Apáczai Csere János Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium, Alapfokú Művészeti Iskola 2. sz. Ált. isk.
2019_17	2019.09.09	2019.09.14	Pécsi Testvérvárosok Terei Általános Iskola
2019_18	2019.09.16	2019.09.21	Kökönyösi Gimnázium Gagarin Általános Iskolája
2019_19	2019.09.23	2019.09.28	Gödrei Körzeti Általános Iskola
2019_20	2019.09.30	2019.10.05	Pécsi Köztársaság Téri Általános Iskola, Pécsi Bártfa Utcai Általános Iskola
2019_21	2019.10.07	2019.10.12	Mindszentgodisai Általános Iskola, Dr Berze Nagy János Általános Iskola
2019_22	2019.10.14	2019.10.19	Kenderföldi-Somági Általános Iskola

A tavaszi és őszi szorgalmi időszakban érkező iskolák pedagógiai programjában szerepel az erdei iskoláztatás lehetősége, ill. ökoiskolai címmel rendelkeznek – így a fenntartójuk is hozzájárul a fejlesztő héten való részvételükhöz.

Előzmények voltak:

A pályázati felhívásban szereplő esélyteremtő elvárásoknak megfelelően – az előző év tapasztalatai alapján – a heti programot átgondoltuk, véglegesítettük, a munkatársak és az önkéntesek felkészítéseit megtartottuk, melyben a feladatköröket, felelősségi köröket tisztáztuk, minden érintett számára egyértelművé tettük.

## **A Zsályaliget élménytáborok 2019. évi tervezett programja**

Hétfő: 10 órakor indulás az iskola elől a táborba. Megérkezés után - szobák elfoglalása - ebéd - a tábor közös megnyitása - szabályok ismertetése - ismerkedős és csoportalakító játékok – pecsétgyűjtő, szinkereső játék. Napzárta – napi értékelések, reflexiók, visszajelzések.

Kedd: autóbuszos kirándulás Mohácsra – Lovarda, Busóudvar, Duna part, Patakmalom. Napzárta.

Szerda: kerékpáros tájékozódó túra, erdei kincskereső gyalogtúra, honfoglaló számháborúzás – és egyéb más alternatív, kompetenciafejlesztő játéklehetőség a Zsályaligetben. Napzárta.

Csütörtök: autóbuszos kirándulás a pécsi Állatkertbe, zoopedagógiai foglalkozások, délután kreatív kézműves foglalkozások a Zsályaligetben. Napzárta.

Péntek: autóbuszos kirándulás Siklósra, a siklói vár interaktív megismerése, ebéd a Hotel Agorában, majd strandolás a Thermal Spa Siklós Fürdőben. Este táborzáró – értékelésekkel, tábortűz, szalonna/virslisütés. Napzárta.

Szombat: Reggeli és rendrakás után indulás haza 9.30 órakor, érkezés az iskola elé.

Minden intézménnyel, szervezettel, és azok fenntartójával 2019. tavaszán együttműködési megállapodást kötöttünk, a hatályos szabályozóknak - így a GDPR rendeletnek – megfelelően. A szerződést előzetes normakontrollra megküldtük a hatóságnak.

A szakmai vezető minden intézménybe/szervezethez előzetes tájékoztató, felkészítő, egyeztető megbeszélésre elment, vagy fogadta őket a zsályaligeti kihelyezett értekezletükön.

Minden leendő táborozó családjának eljuttattuk a kitöltendő dokumentumokat:

- Információs és jelentkezési lap
- Résztvevői adatlap, mely tartalmazza a gyermek iskolájának nevét, címét, elvégzett évfolyamot is.
- Szülői egészségügyi nyilatkozat - az ételérzékenység jelzésével
- Szülői hozzájáruló nyilatkozat
- Mit hozzon a gyermek – javasolt lista
- 2019. évi fejlesztő hét tervezett programja
- 2019. évi fejlesztő hét menüje
- ESZA be- és kilépő nyilatkozat

A fejlesztő heteket továbbra is nagy sikerrel, jó visszajelzésekkel bonyolítottuk, bonyolítjuk le.

A holnapi napon fejeződik be a 18. turnusunk, a szabályozók alapján további 4 őszi turnust fogunk tartani, újabb 216 gyermek bevonásával.

Eddigi mutatóink:

Táborban résztvevő gyerekek száma a célcsoportból: 934 fő

Ezek közül

- szociálisan rászoruló (2H-s, 3H-s, RGYT-s) gyermek: 296 fő ( 31,7%)
- személyes rászorultságú (SNI-s, egyéb fogyatékos) gyermek: 123 fő (13,1%)

Önkéntesek száma: 132 fő (41 férfi, 91 nő (turnusonként 7,66fő))

## ESÉLYTEREMTŐ PROGRAMOK\_2019.

A következő esélyteremtő programokat valósítottuk meg a fejlesztő heteken:

- a társadalmi befogadás erősítése, a társadalmi aktivitás és társadalmi kohézió növelése:

Minden turnusban különböző szocializációs háttérű gyermekeket fogadtunk és fejlesztettük őket differenciáltan. A különböző fokozatú testi- illetve szellemi sérült gyerekek együtt vettek részt a programokon az ép társaikkal együtt, éppúgy, mint az átlagos vagy átlag alatti szociokulturális környezetből érkező gyermekek. A mélyszegénység és a normál családi környezeti háttér egyszerre volt jelen a táborainkban. A gyerekek erről vagy nem tudtak, vagy nem érintette meg őket, az együttnevelés hathatósan bizonyult.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: az emberi értékek védelme, biztonságos életvitel, aktív felelősségtudat, előítéletek csökkentése, tolerancia, mások elfogadása.

- a gyermekek egészségtudatos magatartásának és fizikai aktivitásának fejlesztése, amennyiben a célcsoport kora lehetővé teszi, az elsősegélynyújtás elsajátítása,

A napi 5x étkezés az egészségtudatosság jegyében zajlott, a táborzáró értékeléskor is ezt a szempontot helyeztük előnybe. A tábor programjának dinamikája is az egészségmegőrzésről szólt. A szelektív szemétyűjtés ezt szolgálta.

A fizikai aktivitás az élménypedagógiai eszközrendszer alapja, minden programunk ebből indult ki: kerékpártúrázás, különböző gyalogos programok: kincskereső, pecsétgyűjtő, színeskereső, vagy erdőkerülő gyalogtúrák, lovaglás, íjászat, stb.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: környezettudatos magatartás, belső harmóniára való képesség, a fejlődés igénye, állóképesség,

- a szociális kompetenciák fejlesztése a csoportban zajló tapasztalati tanulással,

A társas viselkedés és a társas alkalmazkodás fejlesztése minden táborunk egyik legfontosabb célkitűzése. A szociális kompetencia pszichikus elemeit (mind a szociális, mind a kognitív és az emocionális elemét) folyamatosan fejlesztettük a gyerekeknél. az egész tábori együttlétnek volt az alapja ennek a kompetenciának a fejlesztése. A szociális kompetencia működését az egyéni szociális értékrend és a szociális képességrendszer szabályozza. Az egyén személyiségéből fakadó tényezők közül a pozitív önértékelés, a pozitív attitűd és mások elfogadása hat pozitívan a szociális kompetenciák fejlődésére. Ezt a táborban a meleg, elfogadó, nyitott légkörrel, a világosan megfogalmazott célok és szabályok rendszerével, a gyermekközpontú programokkal, a kooperatív tanulás-szervezési helyzetek alkalmazásával, a sokféle tanulási forrás biztosításával, az egyértelmű tanári elvárások megfogalmazásával, a gyerekek pozitív elfogadásával, személyközi kapcsolatok sokaságával fejlesztettük többek között.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: együttműködés fejlesztése, baráti magatartás kialakítása, hitelesség, empátia, kooperativitás, autonómia és elfogadás.

- a mentális egészség és érzelmi intelligencia fejlesztése,

a szociális kompetenciafejlesztésen kívül ez volt az összes tevékenységünkre kiható célkitűzésünk. Az érzelmek megélését, felismerését, kezelését minden táborlakónkban folyamatosan tudatosítottuk. A „Titkos barát” egész héten átívelő játékunk is ezt a célt szolgálta.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: önállóság, önbizalom, pozitív énkép, önértékelés, alkotókedv, kreativitás.

- a pedagógusok, önkéntesek és a program megvalósításában résztvevők módszertani felkészítése,

Az előírásoknak megfelelően, a felhívásban megfogalmazott célokkal összhangban előzetesen is megtörtént. A tábor alatt napi egyeztetéseket tartunk, szerdánként 9 órától pedig az összes felnőtt segítő részvételével értékeltük az addigi programokat és beszéltük meg a hét második felének tevékenységeit.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: aktív felelősségtudat, részvétel a valós folyamatokban, szociális érzékenység, problémamegoldó képesség, konfliktuskezelő képesség.

- a célcsoport felkészítése az erőszak megelőzésére, agressziókezelésre, konfliktuskezelésre,

Folyamatosan, minden programunk kommunikációs részeként valósítottuk meg. Maximálisan törekedtünk arra, hogy leállítsuk a gyerekek egymást maró beszólásait, melyek észrevétlen csaphattak volna át megalázó gúnyba, fájó ítékezésbe, amik megfélemlítéshez, vagy teljes kiközösítéshez vezethetnek. Tudjuk, hogy egyre fiatalabb gyerekek esnek áldozatul a testi-lelki bántalmazásoknak. Sajnos a táborozó gyerekek nagy részének testi, lelki, anyagi kárára elkövetett agressziója gyakori volt. Erre készültünk, igyekeztünk minden helyzetet a lelkiismeretünknek és az előzetes felkészítésünknek megfelelően jól megoldani. A kísérő tanároktól ezzel kapcsolatban is több jó visszajelzést kaptunk: *„A tábor vezetősége hatékonyan egyengette a gyerekek közötti viszonyt még akkor is, amikor elmérgesedni látszott a gyerekek közti kapcsolat.”*

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: szorongás felismerése és kezelése, konfliktuskezelő képesség, döntési képesség, kritikai gondolkodás.

- a projekt keretén belül az eltérő helyről, környezetből érkezett gyermekek számára közös élményt nyújtó, egymás megismerését segítő találkozók, programok szervezése,

Az esélyteremtés pedagógiájának egyik legnehezebb, megoldásra váró problémája a tanulók eltérő képességeihez történő alkalmazkodás, a differenciált tanítás és tanulás megszervezése, legyen szó hagyományos vagy akár non-formális keretek közötti oktatásról. Ez akkor is igaz volt, ha egy iskolából érkeztek a gyerekek, és akkor főként, amikor 2 vagy 3 helyről jöttek. A környezetük eltérő volt minden esetben, ezt a szociális helyzetüket alátámasztó dokumentumokkal tudjuk tagolni a legszemléletesebben.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: nyitottság, kíváncsiság, rugalmasság, empátia, tolerancia, partneri viszonyokon alapuló kooperáció.

- a közösségi együttműködést segítő és a szociális hátrányok csökkentését szolgáló tanulói közösségépítés:  
A véletlenszerű csoportalkotások, a Manna postaláda, mint tábori kommunikációs csatorna, a különböző csapatépítő játékok, az erdőben, ill. Pécs városában megrendezett kincskereső túrák, a bicikli túra vagy a busó udvar és a siklói vár interaktív megismerése...  
Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: szabálykövetés, együttműködés fejlesztése, csoportszerepek, harmonikus viszonyrendszer kiépítése, átmenetek, a másság elfogadása, vitakészség fejlesztése, konfliktuskezelés, tudatosság a kapcsolatokban.
- a környezettudatos magatartás kialakítása:  
szelektív hulladékgyűjtés, szobák tisztasági versenye, illetve a tábor egészének működése, az energiatakarékos izzók használatától kezdve, a kerékpáros közlekedésen át, a szelektív hulladékgyűjtésig vagy éppen az a lehetőség, hogy a vegetáriánus, illetve helyi élelmiszereket előnyben részesítő étkezést nyújtottuk, és ezt tudatosítottuk Alapítványunk egyik legfontosabb célkitűzése ez, a tábor egésze mind az ezzel kapcsolatos érzékenyítést és a tudatos, egyéni szintű felelősségvállalást szolgálta.  
Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: egészséges életmód, szenzitivitás, teljesítménykésztetés, harmóniára való törekvés képessége, egészségvédő képesség, örömeire való képesség, önreflexióra való képesség,
- a közösségi képességeket, az önfogadást, a társakkal való hatékony kommunikációt, a bizalomépítést célzó programok megvalósítása,

Az összes tábori tevékenység felfűzhető az önértékelés, önbecsülés növelését célzó programokra: legyen szó a bemutatkozás fontosságáról, a kapcsolatteremtés jegyében vagy a kapcsolatok megtartásának, ápolásának képességéről, vagy az egyéni képességstrukturák határait feszegető programokról. lovaglás, íjászat, gyalogtúra, kerékpározás, városi tájékozódás, pincéres kiszolgálás egy étteremben stb.



Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: pozitív magatartási, viselkedési készség, együttműködés, kooperáció, kommunikációs team munka, egymásra utaltság, érvelés, véleménynyilvánítási készség, interperszonalitás.

- a gyermekek kezdeményezőkézségének, kreativitásának, vállalkozó kedvének ösztönzése,

A tábor vezetősége mindig mindent megtett azért, hogy a gyerekek vállalkozzanak a különböző, felkínált lehetőségekre, éljenek azzal a lehetőséggel, hogy kérdezhetnek, hogy kérhetnek, és persze azzal is, hogy a vállalt feladataikat felelősségteljesen végrehajtsák.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről: probléma felismerési és – megoldási készség, kreativitás, önállóság, önismeret, önbecsülés, monotónia tűrő képesség, manuális tevékenységek fejlesztése kezdeményezőkézség.

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a fogyatékkal élő tanulók szakmai fejlesztése, motiváltságának növelése, világlátásuk szélesítését célzó szabadidős programokkal:

A szakmai megvalósítók mindegyikének értékrendje és attitűdje demokratikus, a másággal szemben maximálisan toleráns. Olyan közvetett tanítási és motivációs stílusokat alkalmaznak, amelyek hatékonyak a különféle társadalmi osztályokból vagy etnikai csoportokból származó tanulóknál.

Kiemelt fejlesztések a szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterületről:

- kommunikatív képességek: érzelmi és verbális szociális kommunikáció;
- együttélési képességek: empátia, kapcsolatkezelési és fenntartási képesség, türelem, empátia, tolerancia,
- együttműködési képességek: felelősségvállalás, sportszerűség, segítségnyújtás, szabálykövetés, szabályalkotás,
- érdekérvényesítő képességek.: siker- és kudarctűrési képessége, alá-fölérendeltség elfogadása, bizonytalanságtűrés

- **A család szerepének jelentősége:** tisztasági verseny, szobaszemle, ebédlő rendje, étkezések rendje, szabálykövetések, együttműködések, empátia, egymásra figyelés, tolerancia.
- **a helyi értékek, a magyarság értékeinek megőrzésére** – ismeretszerzés és tapasztalati élmény biztosítása a három külsős kiránduláson: Mohács – az UNESCO Emberiség Szellemi Kulturális Örökség reprezentatív listáján szereplő busójárás, Pécs, mint az UNESCO világörökségének része, Siklós történelmi vára,
- **alkohol- és drog prevenció** – játékos foglalkozás keretében dolgoztuk fel az egészségmegőrzés szerepének fontosságát, benne kiemelt figyelmet szántunk az alkohol- és drogfüggő viselkedésnek. A szakmai megvalósítók személyes példája is ezt a mintát közvetítette.

Pogány, 2019. szeptember 20.